

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

MINISTARSTVO FINANSIJA

NAZIV PROPISA

Predlog zakona o međubankarskim naknadama i posebnim pravilima poslovanja u vezi sa platnim karticama

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Postojeća razlika u međubankarskim naknadama koje se naplaćuju pri izvršavanju nacionalnih platnih transakcija na osnovu platnih kartica u Crnoj Gori, kod kojih pružalac platnih usluga platioca i pružalac platnih usluga primaoca plaćanja imaju sjedište u Crnoj Gori, i njihova visina imaju negativan uticaj kako na potrošače, tako i na primaoca plaćanja.

Do sada, potrošači često nijesu bili upoznati sa naknadama koje primaoci plaćanja plaćaju za platnu karticu kojom se koriste. Takođe, postoji niz stimulaturnih postupaka koje primjenjuju izdavaoci (bonusi, popusti) koji mogu potrošača usmjeriti na upotrebu određene platne kartice, a o kojima potrošači uopšte nijesu informisani.

Isto tako, primaocima plaćanja i potrošačima obično se ne dostavljaju informacije o razlikama u naknadi ili se zabranjuje primaocima plaćanja da u slučaju platnih kartica sa povezanim platnim brendom odaberu jeftiniji platni brend ili da potrošače usmjere na korišćenje jeftinijeg platnog brenda.

Zbog visokih međubankarskih naknada, manje transparentnosti i nepostojanja jasnih poslovnih pravila koja se primjenjuju na platne transakcije na osnovu kartica najviše su "oštećeni":

- primaoci plaćanja (mali i srednji trgovci) iz razloga što imaju nepovoljnije uslove za prihvatanje platnih kartica te tako postaju manje konkurentni na tržištu;
- potrošači iz razloga što primaoci plaćanja sve troškove prihvatanja platnih kartica uračunavaju u cijenu roba i usluga, i
- država iz razloga što se usled destimulisanja upotrebe platnih kartica usporava rast bezgotovinskih platnih transakcija.

Predloženi zakon omogućio bi da se poboljša funkcionisanje unutrašnjeg tržišta za platne usluge u korist potrošača, odnosno da se smanje troškovi za platne transakcije na osnovu platnih kartica i uspostave jednaka prava, obaveze i mogućnosti za sve učesnike na tržištu.

Bez promjene propisa ("status quo"):

- i dalje bi postojale velike razlike u visini međubankarskih naknada;
- ne bi se povećao nivo transparentnosti kod sklapanja ugovora između primaoca plaćanja i platioca;
- potrošači bi i dalje plaćali visoke troškove prihvatanja platnih kartica kroz cijene roba i usluga;
- i dalje bi bio prisutan nedostatak tržišne konkurencije između kartičnih platnih šema;
- Crna Gora ne bi ispunila svoju obavezu potpunog usaglašavanja regulatornog okvira iz ove

oblasti sa acqui communautaire.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navedi usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Predloženi zakon ima za cilj da se:

- uredi tržište platnih kartica;
- zaštite interesi korisnika platnih kartica, kako potrošača tako i primalaca plaćanja (trgovaca);
- korisnicima platnih usluga obezbijedi sigurna, nesmetana i inovativna elektronska plaćanja uklanjajući prepreke za djelotvorno funkcionisanje tržišta platnih kartica, kao i da se, kada su potrošači u pitanju, riješi problem visokih i različitih međubankarskih naknada na osnovu platnih kartica;
- omogući fer tržišna utakmica na način što će se smanjiti troškovi prihvatanja platnih kartica;
- obezbijedi transparentnost i uporedivost naknada koje primaoci plaćanja plaćaju za platnu karticu koju koriste, jer do sada potrošači nijesu bili upoznati sa na navedenim naknadama;
- obezbijedi informisanost potrošača o nizu stimulativnih postupaka koje primjenjuju izdavaoci (bonusi, popusti), koji mogu potrošača usmjeriti na upotrebu određene platne kartice, a o kojima potrošači uopšte nijesu informisani;
- smanji siva ekonomija;
- uskladi nacionalno zakonodavstvo sa Uredbom (EU) 2015/751 o međubankarskim naknadama za platne transakcije po osnovu kartica.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Opcija status quo, odnosno odsustvo regulative, nije prihvatljivo, jer Uredba (EU) 2015/751 predstavlja obavezan propis EU za sve članice koje su je morale implementirati u nacionalna zakonodavstva do 09.06.2016. godine. Imajući u vidu da je Crna Gora u postupku pristupnih pregovora, usklađivanje sa ovom uredbom je neophodno.

Predloženo je da ovaj zakon stupi na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a da se primjenjuje nakon isteka dvije godine dana od dana njegovog stupanja na snagu, čime će se obezbijediti da se svi na koje se ovaj zakon odnosi adekvatno pripreme uz minimalne troškove.

Predloženo je i dodatno privremeno odlaganje primjene propisane visine međubankarske naknade, na način što će pružalac platnih usluga moći, najduže u roku od šest mjeseci od dana početka primjene ovog zakona, nuditi i zahtijevati međubankarsku naknadu za platne transakcije u dvostruko većem procentu od propisanog.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.

- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Za očekivati je da će primjena ovog zakona, ograničavanjem visine međubankarskih naknada, dovesti do nižih trgovačkih naknada, a zatim indirektno i do snižavanja cijena za potrošače. Ovo iz razloga što će se, kroz nižu naknadu koju će plaćati primaoci plaćanja (trgovci) i smanjenje troškova poslovanja, stvoriti uslovi i prostor za niže cijene roba i usluga.

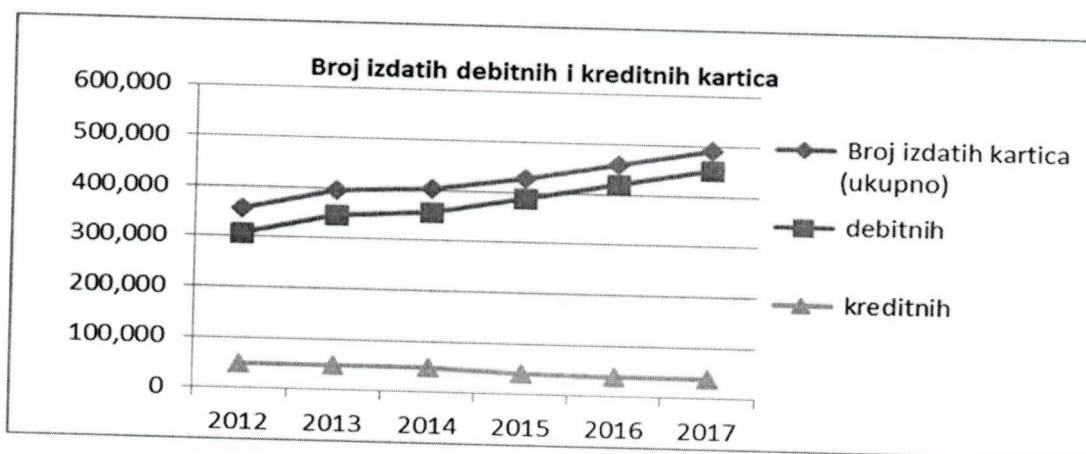
Takođe, ograničavanjem visine međubankarskih naknada otvara se prostor za nove pružaoce platnih usluga koji bi na tržištu mogli ponuditi niže naknade primaocima plaćanja, od čega bi u krajnjem pozitivne efekte mogli imati i primaoci plaćanja i potrošači.

Dosadašnja upotreba platnih kartica u Crnoj Gori, kao jednog od instrumenata bezgotovinskog plaćanja, bilježi konstantan rast, kako u pogledu broja izdatih platnih kartica, tako i u pogledu broja transakcija izvršenih na osnovu platnih kartica.

Ukupan broj izdatih kartica na kraju 2012. godine iznosio je 356.922, od kojih su 307.249 (86%) bile debitne kartice, a 49.673 (14%) kreditne kartice. Njihov broj je u 2017. godini narastao na 491.530, od kojih su 452.861 (93%) debitne kartice, a 38.669 (7%) kreditne kartice. Primjetan je pad izdatih kreditnih kartica, kao i njihov udio u ukupnom broju platnih kartica. Broj ukupno izdatih platnih kartica u 2017. godini je veći za 38% u odnosu na 2012. godinu, a 7% u odnosu na 2016. godinu.

Tabela 2 – Broj izdatih platnih kartica

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2017/12	2017/16
1. Broj izdatih kartica (ukupno)	356.922	396.861	404.305	428.899	461.299	491.530		
2	1	5	9	9	0	138	107	
1.1. debitnih	307.249	347.572	355.441	388.657	421.666	452.861		
9	2	1	7	6	1	147	107	
1.2. kreditnih	49.673	49.289	48.864	40.242	39.633	38.669	78	98

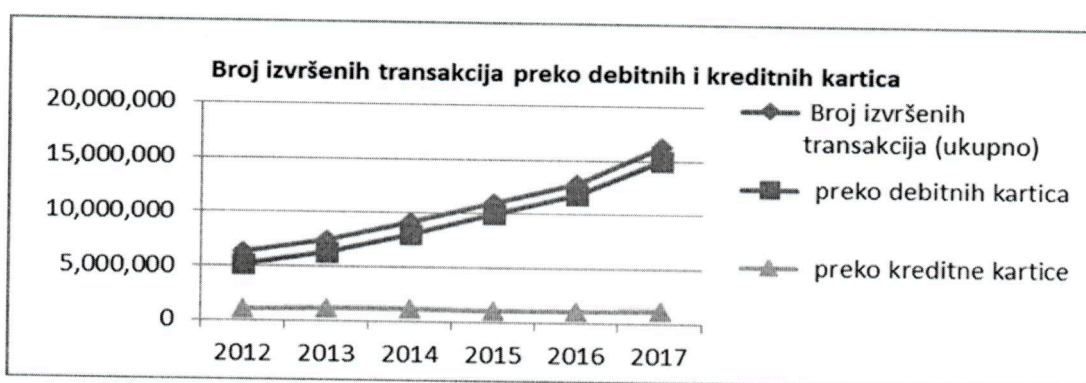

Ukupan broj platnih transakcija izvršenih preko debitnih i kreditnih kartica takođe ima tendenciju rasta. Ukupan broj izvršenih transakcija preko debitnih i kreditnih transakcija na kraju 2012. godine iznosio je 6.294.052, od toga 5.206.112 (83 %) bilo je preko debitnih kartica a 1.087.940 (17 %) preko kreditnih kartica. Broj transakcija u 2017. godini iznosio je 16.252.273, od čega 15.044.592 (93 %) preko debitne kartice a 1.207.681 (7%) preko kreditne kartice. Ukupan broj izvršenih transakcija preko kreditnih i debitnih kartica u 2017. godini porastao je za 158 % u odnosu na 2012., a za 26 % u odnosu na 2016.

godinu. U 2017. godini, u odnosu na 2012. godinu, transakcije preko debitnih kartica porasle su za 189%, a preko kreditnih kartica za 11%. U 2017. godini u odnosu na 2016. godinu ukupan broj izvršenih transakcija porastao je 26% od čega 28% preko debitnih kartica a 13% preko kreditnih kartica.

Tabela 3 -Broj izvršenih transakcija preko debitnih i kreditnih kartica

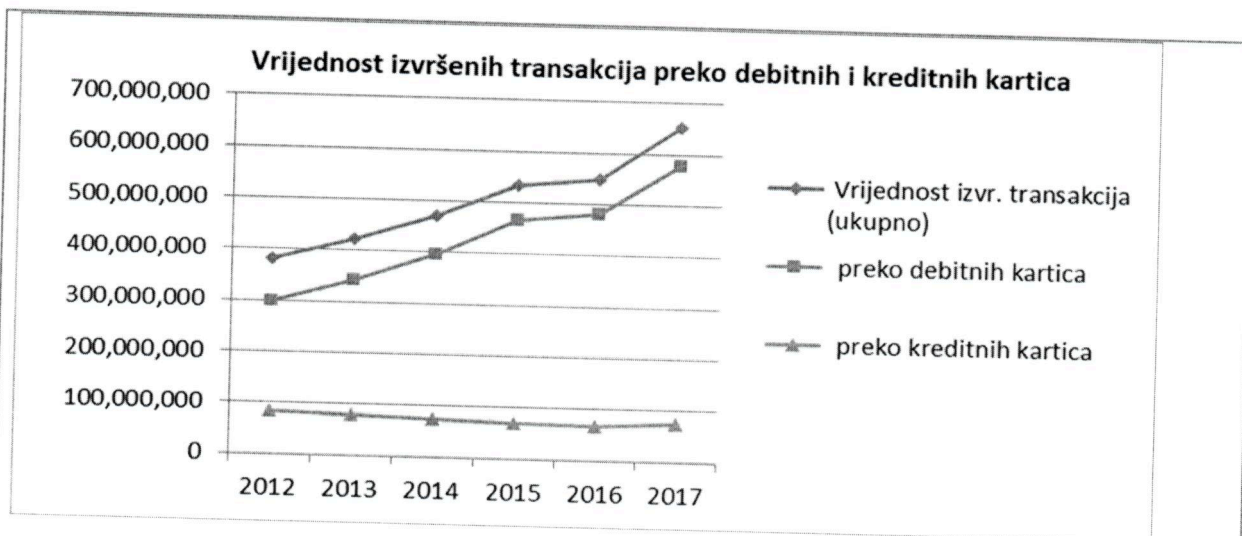
	2012	2013	2014	2015	2016	20 17	2017/12	2017/16
1. Broj izvrš. transak. (ukupno)	6.294.052	7.409.582	9.168.087	10.970.151	12.856.435	16.252.273	258	126
1.1. preko debitnih kartica	5.206.112	6.302.209	8.056.526	9.930.720	11.790.149	15.044.592	289	128
1.2. preko kreditnih kartica	1.087.940	1.107.373	1.111.561	1.039.431	1.066.286	1.207.681	111	113

U 2017. godini ukupan promet preko debitnih i kreditnih kartica iznosio je 653.247.095 eura, što je 71% više u odnosu na 2012. godinu, a 19% u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednost transakcija preko debitnih kartica u 2017. godini iznosila je 578.287.155 eura, što je za 93% više u odnosu na 2012. godinu, a 20% više u odnosu na 2016. godinu. Vrijednost transakcija preko kreditnih kartica bilježi pad od 10% od 2012. godine do 2017. godine, u kojoj je iznosila 74.959.940 eura, a u odnosu na 2016 godinu bilježi se porast za 14% .

Tabela 3 – Vrijednost izvršenih transakcija preko debitnih i kreditnih kartica

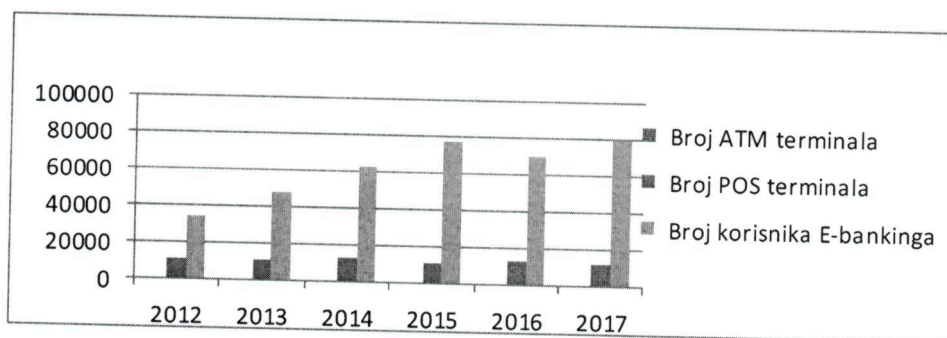
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2017/2012	2017/2016
1. Vr. transakc. (ukupno)	382.393.967	422.784.554	470.557.118	534.506.299	547.085.134	653.247.095	171	119
1.1. preko debitnih kartica	299.438.428	343.585.994	395.942.903	466.014.421	481.277.305	578.287.155	193	120
1.2. preko kreditnih kartica	82.955.540	79.198.559	74.614.215	68.491.878	65.807.829	74.959.940	90	114

Broj POS terminala na kraju 2017. godine iznosio je 12.215, što je 13% više u odnosu na 2012. godinu, a 5% manje u odnosu na prethodnu. Broj korisnika E-bankinga na kraju 2017. godine iznosio je 79.535, što je 128% više u odnosu na 2012. godinu, a 13% više u odnosu na prethodnu.

Tabela 4 – Broj POS terminala i korisnika e-bankinga

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2017/2012	2017/2016
Broj POS terminala	10.779	11.111	12.784	11.394	12.829	12.215	113	95
Broj korisnika E-bankinga	34.811	48.215	62.991	77.197	70.585	79.535	228	113

Tokom pripreme zakona, Centralna banke je, u avgustu 2018. godine, sprovedla analizu visine međubankarskih naknada, koja je pokazala veliku razliku u visini ovih naknada kod pojedinih banaka - od 0,3% do 2,6%. Postojeća razlika u međubankarskim naknadama i njihova visina imaju negativan uticaj kako na potrošača, tako i na primaoca plaćanja i sprječava inovacije.

Tabela 1 – Visina provizije-naknade

Trgovačka provizija			Medjubankarska provizija			Troškovi kartične šeme			Troškovi procesora		
najmanja	prosječna	najveća	najmanja	prosječna	najveća	najmanja	prosječna	najveća	najmanja	prosječna	najveća
od 0,9%	od 1,84%	3%	od 0,30%	od 1,10%	od 1,90%	od 0,008%	od 0,32%	od 0,50%	od 0,025€	od 0,30€	od 0,36€
do 1,5%	do 2,35%	3%	do 0,80%	do 1,64%	do 2,60%	do 0,10%	do 0,60%	do 1,00%	do 0,030€	do 0,32€	do 3€

Iz tabele se može utvrditi da se visina trgovačke naknade (naknada koju primalac plaćanja plaća banci prihvatocu, u vezi sa platnom transakcijom, na osnovu platne kartice) kreće se u intervalu od 0,9% do 3,00%.

Najmanja vrijednost trgovačke naknade kreće se od 0,9% do 1,5%, prosječna vrijednost od 1,84% do 2,35%, dok je najveća vrijednost ujednačena kod svih banaka i iznosi 3%.

Visina međubankarske naknade (naknada uključuje neto naknadu ili drugu dogovorenu naknadu, koja se neposredno ili posredno plaća za platnu transakciju na osnovu platne kartice između banke izdavaoca i banke prihvatoca) kreće se od 0,3% do 2,6%. Međubankarska provizija se kreće od 0,3% do 0,8% za najnižu vrijednost, od 1,10% do 1,64% za prosječnu vrijednost i od 1,90% do 2,60% za najveću vrijednost.

Visina naknade kartične platne šeme, odnosno naknada koju kartična organizacija (npr. Master Card, Visa) naplaćuju banci prihvatocu za korišćenje njihove mreže za realizaciju transakcije, kreće se od 0,008% do 1%. Najniži troškovi trgovačke kartične platne šeme kreću se od 0,008% do 0,10%, od 0,32% do 0,60% za prosječnu vrijednost, a od 0,5 do 1% za najveću.

Troškovi procesora imaju najveći raspon i kreću se od 0,025 eura do 3 eura.

Ako se ima u vidu da su osnovni ciljevi donošenja ovog zakona da se korisnicima platnih usluga obezbijede sigurna, nesmetana i inovativna elektronska plaćanja uklanjanjem prepreka za djelotvorno funkcionisanje tržišta platnih kartica, kao i da se, kada su potrošači u pitanju, riješi problem visokih i različitih međubankarskih naknada na osnovu platnih kartica, razvoj bezgotovinskih plaćanja i smanjenje sive ekonomije, onda se može očekivati da će usvajanje i primjena ovog zakona dati pozitivan doprinos svim akterima, odnosno društvu u cjelini.

Pored gore navedenog i smanjenja troškova prihvatanja plaćanja platnim karticama koje primaoci plaćanja imaju prema bankama, predložena rješenja, imaće pozitivan uticaj i na to što će primaoci plaćanja imati povoljniji položaj prilikom zaključivanja ugovora sa prihvatocem plaćanja. Takođe, primaoci plaćanja mogu da odluče da ne prihvataju sve kartice ili druge platne instrumente određene kartične šeme, jer je propisano da će moći da prihvataju one platne kartice koje podrazumijevaju niže troškove.

Očekuje se da će predložena rješenja doprinijeti da se zaštite i stimulišu "mali i srednji" primaoci plaćanja, koji u dosadašnjim uslovima nijesu bili u situaciji da imaju dobru pregovaračku moć, i na taj način će uticati na razvoj bezgotovinskih plaćanja u zemlji.

Primjena ovog zakona neće izazvati troškove građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima), jer se očekuje da će rješenja u ovom zakonu imati pozitivan uticaj na građane i primaoci plaćanja, kroz smanjenje troškova. Naime, ovaj zakon ograničava visinu međubankarske naknade na iznos koji je niži od iznosa koji je trenutno aktuelan na tržištu. Imajući u vidu da značajan dio trgovačke naknade čini međubankarska naknada, za očekivati je da će se i umanjiti troškovi prihvatanja platnih kartica koje primaoci plaćanja imaju prema bankama, definisani kroz trgovačku naknadu. Primaoci plaćanja mogu da odluče da ne prihvataju sve kartice ili druge platne instrumente određene kartične šeme, jer je odredbama zakona propisano da će moći da prihvataju one platne kartice koje podrazumijevaju niže troškove.

Primjenom ovog zakona u dijelu ograničenja visine međubankarske naknade otvara se prostor za nove pružaoce platnih usluga, koji bi na tržištu mogli ponuditi niže naknade primaocima plaćanja, od čega bi u krajnjem pozitivne efekte mogli imati kako primaoci plaćanja tako i potrošači.

Imajući u vidu efekte snižavanja međubankarskih naknada na prihode pružalaca platnih usluga, razumno je očekivati da pružalac platnih usluga sagleda svoje poslovne modele u dijelu poslovanja sa platnim karticama, kao i svoje prihode i rashode po osnovu tog segmenta poslovanja, jer će taj segment biti izložen uticaju rješenja iz ovog zakona. Prilikom pripreme zakona, strogo se vodilo računa o tome da se pružiocima platnih usluga da dovoljno vremena kako bi svoje poslovne modele prilagodili ovom zakonu. S tim u vezi predviđeno je da zakon počne da se primjenjuje dvije godine od njegovog stupanja na snagu (procjenjuje se da primjena zakona može početi tek 2022. godine), kao i da pružalac platnih usluga može za prvih šest mjeseci od dana početka primjene ovog zakona nuditi međubankarsku naknadu za transakcije debitnom karticom u iznosu od 0,4%, a za transakcije kreditnom karticom u iznosu od 0,6%.

U postupku pripreme ovog zakona otvoreno je i pitanje da li će i kolike troškove izazvati primjena ovog kod banaka, kao pružalaca platnih usluga koje su najveći izdavaoci i prihvatoci platnih kartica u Crnoj Gori. S tim u vezi, sa bankama je obavljeno više konsultativnih sastanaka, na kojima su banke prvenstveno tražile odlaganje početka primjene ovog zakona, kako bi u primjerenom roku svoje poslovanje prilagodile ovom zakonu na način da umanje ili potpuno eliminišu eventualne negativne uticaje primjene ovog zakona na njihovo poslovanje. Tom prilikom su banke tražile da se primjena ovog zakona odloži do 01.01.2020. godine, ali se ovim zakonom predlaže i duži rok – do 2022. godine. Imajući u vidu dugi rok do početka primjene ovog zakona, u ovom trenutku nije bilo moguće tačno utvrditi eventualne troškove koje bi mogla izazvati primjena ovog zakona kod banaka, posebno imajući u vidu da se, saglasno kontnom okviru za banke, prihodi od platnih kartica vode zbirno i ne mogu se pojedinačno izdvojiti prihodi po osnovu međubankarskih naknada, kao i da u ovom trenutku nije moguće predvidjeti obim platnih transakcija platnim karticama 2022. godine kada se predviđa početak primjene ovog zakona.

Ipak, za očekivati je da će srednjeročni i dugoročni efekti predloženih rješenja biti takvi da će se pojačati konkurencija banaka na strani prihvatanja platnih kartica i da će na taj način doći do povećanja broja POS terminala i broja platnih transakcija tim karticama, čime će se nadoknaditi eventualni manji prihodi banaka po osnovu međubankarskih naknada u početnom periodu primjene ovog zakona ili će se njihovi ukupni prihodi od poslovanja platnim karticama čak i povećati usljed efekta ekonomije obima.

Donošenje ovog zakona i sama primjena njegovih odredbi koje se odnose na ograničavanje visine međubankarskih naknada, podstiče tržišnu konkurenciju, na način što otvara mogućnost da se na tržište uključe novi pružaoce platnih usluga, koji bi primaocima plaćanja ponudili niže naknade, od čega korist mogu imati kako primaoci plaćanja, tako i potrošači.

Zaposleni u Centralnoj banci koji rade poslove kontrole poslovanja kreditnih institucija, platnih institucija i institucija elektronskog novca na način i u postupku koji je propisan zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija i zakonom kojim se uređuje platni promet, radiće i kontrolu nad primjenom ovog zakona, kao i kontrolu poslovanja kartičnih platnih šema, izvršilaca obrade (procesora) i drugih pružalaca tehničkih usluga, pa po ovoj stavci neće doći do materijalnih opterećenja Centralne banke.

Nadzor nad primjenom odredbi ovog zakona i inspekcijski nadzor koji se odnose na trgovce kao primaoce plaćanja vršiće nadležni organi određeni zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača.

U odnosu na pripremu podzakonskih akata Centralna banka neće imati posebnih izdataka, jer će se propisi donijeti u okviru organizacionih jedinica koje se inače bave ovim poslovima.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- **Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?**
- **Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog**

perioda? **Objasni.**

- **Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Objasni.**
- **Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?**
- **Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?**
- **Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?**
- **Objasni metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.**
- **Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Objasni.**
- **Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?**
- **Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Objasni.**

Za sprovođenje predloženog zakona nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore, niti će se njegovom implementacijom ostvariti prihodi za budžet Crne Gore.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljne konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Objasni.**

U pripremi ovog zakona ostvarena je saradnja sa ekspertima Hrvatske narodne banke u okviru njihove posjete Centralnoj banci Crne Gore, a ekspertska pomoć je pružena i preko TAIEX programa, kroz radionice organizovane u Sarajevu i Tirani za zemlje Zapadnog Balkana, u cilju promocije regulative EU o platnom prometu.

U toku izrade zakona obavljene su konsultacije sa Udruženjem banaka Crne Gore i sa predstavnicima kompanije „Mastercard“, a nakon izrade Nacrta zakona sve zainteresovane strane su bile pozvane da u okviru javne rasprave u periodu od 10. decembra 2018. godine do 20. januara 2019. godine dostave primjedbe, predloge i sugestije. U toku trajanja javne rasprave primjedbe, predloge i sugestije su dostavili Udruženja banaka, 4 poslovne banke, kompanije „Mastercard“ i „Viza“.

Odgovori na dostavljene primjedbe, predloge i sugestije dati su u Izveštaju o sprovedenoj javnoj raspravi o ovom zakonu.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

U postupku implementacije ovog zakona, biće neophodno sprovesti aktivnosti kontrole pružalaca platnih usluga, koje će vršiti Centralna banka, kao i aktivnosti kontrole trgovaca kao primaoca plaćanja koje će vršiti nadležni organi određeni zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača.

Posebne prepreke u implementaciji ovog propisa se ne očekuju, jer je predloženo da primjena propisa otpočne nakon isteka roka od dvije godine od dana njegovog stupanja na snagu, što se ocjenjuje kao dovoljan period da se svi subjekti, u čija se prava i obaveze „zadire“ ovim zakonom, prilagode i spremno dočekaju njegovu primjenu.

Da bi se ispunili ciljevi, biće preduzeto niz mjera i aktivnosti, a posebno:

- dodatne regulatorne aktivnosti, radi donošenja neophodnih podzakonskih akata za

- implementaciju novog zakona;
- Centralna banka će obezbijediti neophodnu edukaciju zaposlenih koji će raditi na poslovima nadzora.

Ispunjenje ciljeva mjeriće se na osnovu većeg broja indikatora, a posebno:

- kroz praćenje primjene ograničenja visine međubankarske naknade za transakcije debitnom i kreditnom karticom na osnovu podataka koje će pružaoci platnih usluga biti obavezni da dostavljaju Centralnoj banci;
- kroz praćenje stanja konkurencije na tržištu pružanja platnih usluga prihvatanja platnih transakcija na osnovu platnih kartica u Crnoj Gori, i
- kroz nezavisne izvještaje o usklađenosti kartičnih platnih šema sa propisanim pravilima poslovanja.

Za monitoring primjene ovog zakona biće zadužena Centralna banka u dijelu:

- kontrole poslovanja kreditnih institucija, platnih institucija i institucija elektronskog novca u skladu sa ovim zakonom, na način i u postupku koji je propisan zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija i zakonom kojim se uređuje platni promet.
- kontrole poslovanja kartičnih platnih šema, izvršilaca obrade (procesora) i drugih pružalaca tehničkih usluga, kojima se podržava izvršavanje platnih transakcija koje su predmet ovog zakona, odnosno lica koja su odgovorna za poslovanje ovih subjekata.

Nadzor nad primjenom odredbi ovog zakona i inspekcijski nadzor koji se odnose na trgovce kao primaoce plaćanja vršiće nadležni organi određeni zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača.

Centralna banka će, u okviru svojih godišnjih izvještaja o radu, Skupštinu Crne Gore redovno izvještavati o najznačajnijim indikatorima u oblasti primjene ovog zakona.

Datum i mjesto

03.06.2019. Podgorica

Starješina

[Handwritten signature]